B7.

Dodatek do „Biuletynu Kowieńskiego"

BIULETYN BAŁTYCKI

WILBI

Nr. Wilno, dnia 15 października 1932 r. 75.

T r e ś ć n u m e r u:

---§---

ŁOTWA.Kronika.1.M i n . S p r . Z a g r . Z a r i n s z o r o k o w a n i a c h z E s t o n j ą , N i e m c a m i i Z S R R . "Siegodnia" /285/:Min. Spr.Zagr.Zarinsz oświadczył 14 b.m. przedstawicielom prasy co następuje:W tych dniach odbyły się w Berlinie rokowania pomiędzy delegacją łotewską a rządem niemieckim w sprawie eksportu masła do Niemiec. Wyniki rokowań nie są jeszcze znane.

Rząd łotewski prowadzi jednocześnie rokowania z Moskwą w sprawie zawarcia traktatu handlowego. Obie strony przejawiają gotowość zawarcia traktatu, któryby był do przyjęcia zarówno dla Łotwy jak i Rosji.

Jeżeli chodzi o realizację unji celnej z Estonją, to narazie sprawa ta nieco się przewleka ze względu na wyjazd specjalistów łotewskich do Moskwy i Berlina. Delegacja estońska została już wyznaczona.

2. M i n . O ś w i a t y K e n i n s z a "S o c j a l d e m o k r a t s". "Siegodnia" /285/:"Socjaldemokrats" pisze ostatnio o sprawowaniu w swoim czasie przez min.Oświaty Keninsza urzędu cenzora carskiego. Przy tej okazji "Socjaldemokrats" przypomina, że Keninsz nie robił sobie zbyt wiele skrupułów. Pozatem min.Keninsz nie wyjaśnił sprawy 2.200 łatów, na którą to sumę zostało poszkodowane t-stwo "Planeta" za sprawą Keninsza, jako radcy prawnego t-stwa.

3. O s t a t e c z n a l i k w i d a c j a k o r p o r a c y j n i e m i e c k i c h ."Pehdeja Brihdi" /230/:W związku z niezastosowaniem się zamkniętych w swoim czasie za niewprowadzenie jęz.łotewskiego w stosunkach oficjalnych korporacyj niemieckich i ostentacyjnie reakcjonistycznem ich dalszem stanowiskiem, rząd łotewski opracował projekt ustawy, w myśl której będą zakazane wszelkie organizacje studenckie poza uniwersytetem powstałe bez zgody władz uniwersyteckich. O ile ustawa ta wejdzie w życie, zostaną ostatecznie zlikwidowane następujące korporacje niemieckie: "Curonia", "Fraternitas Baltica", "Rubonia","Concordia Rigensis","Fraternitas Rigensis".i "Gotonia".-

4. K o r u p c j a w p a l e s t r z e ł o t e w s k i e j . "Pehdeja Brihdi" /230/: Wśród członków palestry łotewskiej zaczęła się przejawiać niesumienność i korupcja. Znane są przykłady ukrywania przez adwokata przys. przestępcy, obrony dwóch procesujących się ze sobą osób, organizowania czarnych giełdziarzy, fałszowania testamentów i t.d. W związku z tem Rada Adwokacja musi być zreorganizowana.

5. D z i e ń z b l i ż e n i a ł o t e w s k o - e s t o ń s k o l i t e w s k i e g o ."Jaunakas Zinas" /231/:12 b.m.delegacja łot. Związku Nauczycielstwa odwiedziła premjera Skujeneeksa, któremu wręczyła projekt zjednoczenia Związków Nauczycielskich Estonji i Litwy, proponujący ogłoszenie dorocznego dnia zbliżenia estońsko-łotewsko-litewskiego.

6. S p r a w a s z k o l n i c t w a w L e t g a l j i ."Jaunakas Zinas" /232/: W Letgalji istnieje wiele szkół powszechnych, w których językiem wykładowym jest narzecze letgalskie. Wpływa to ujemnie na znajomość literackiego języka łotewskiego. W związku z tem byłoby pożądanem, by sprawą tą zajęły się odpowiednie czynniki.

7. Z a r z u t y p r z e c i w k o m i n . O ś w i a t y K e n i n s z o w i ."Pehdeja Brihdi" /233/: W związku z wysuniętemi w sejmie zarzutami przeciwko min.Oświaty Keninszowi /sprawa 2.200 Łt./, premjer Skujeneeks wezwał grupę senatorów wespół z przedstawicielami Prokuratury dla zaopinjowania w tej sprawie. Po wysłuchaniu opinji wzmiankowanej komisji, sprawa była rozpatrywana w Gabinecie Ministrów. Zarzuty przeciwko Keninszowi uznano za nieuzasadnione.

8. P o d p i s a n i e a k t u u z u p e ł n i a j ą c e g o d o k o n w e n c j i m i ę d z y n a r o d o w e j w s p r a w i e p r z e w o z u t o w a r ó w k o l e j a m i ."Latvijas Kareivis" /233/: Jak komunikuje M-stwo Spraw Zagr., 2 października r.b. podpisano w Bernie akt uzupełniający do zawartej 23 października 1924 r. w Bernie konwencji międzynarodowej w sprawie przewozu towarów kolejami. Akt ten wszedł na Łotwie w życie z dniem 13 października 1932 r.

9. J ę z y k l i t e w s k i w M i t a w i e ."Pehdeja Brihdi" /233/: Mitawa jest jedynem miastem na Łotwie, gdzie w gimnazjum klasycznem i instytucie nauczycielskim wykładany jest język litewski. Obecnie jęz.litewski będzie również wykładany w 16 pułku strzelców łotewskich w Mitawie. Dodać należy, że i na Litwie w niektórych szkołach wprowadzono jęz.litewski.

10. K o m u n i k a c j a p o w i e t r z n a m i ę d z y M o s k w ą a B e r l i n e m ."Pehdeja Brihdi" /233/: 16 października przerwana zostanie komunikacja powietrzna między Moskwą i Berlinem via Ryga, utrzymywana przez "Deruluft". Komunikacja wznowiona będzie na wiosnę 1933 r.

11. R u c h p o c i ą g ó w n a k o l e j a c h l i t e w s k i c h. "Latvijas Kareivis" /232/: Według danych zarządu kolejowego, łotewskie pociągi towarowe przebyły od dnia 1 kwietnia do 1 sierpnia r.b. 2.744.300 km., podczas, gdy w r.ub. w tym samym czasie przebyły 3.049.600 km. Najbardziej ożywiony ruch odbywał się na linjach o szerokim rosyjskim torze. W ciągu 4-ch mies.r.b. ruch ten wyraził się cyfrą 2.332.700 km.

ESTONJA. Kronika. 1. L i c y t a c j e l a s ó w ."Rev.Ztg." /233/: Ogółem przeznaczono na sprzedaż w r.b. 11 tys.ha lasów. 55.000 ha pójdzie na licytację, 35.000 ha na potrzeby miejscowej ludności, 200 ha na wyrabanie dla zaopatrzenia drzewem urzędów państwowych.

2. P r o t e s t y u r z ę d n i k ó w p r z e c i w k o o b n i ż e n i u p e n s y j . "Päewaleht" /278/: 9 października w Tartu odbyło się zebranie protestacyjne urzędników państwowych, samorządowych i in. przeciwko obniżeniu pensyj. Powzięto następujące rezolucje: 1/ zmniejszenie pensyj nie powstało z potrzeb państwowych, tylko z chęci poszczególnych odłamów politycznych, które kosztem płac urzędniczych chcą udzielić premij swym wyborcom; 2/ jeżeli ciężki stan gospodarczy wymaga jakiejś ofiary ze strony obywateli, to wszyscy powinni ją ponieść odpowiednio do ich sił; 3/ urzędnikom już obcięto w r.b. 20%; 4/ redukcja płac powoduje obniżenie siły nabywczej i zaostrza ogólny kryzys.

3. P r z y b y c i e p o s ł a a n g i e l s k i e g o ."Rev.Ztg." /233/: Angielski poseł w Estonji Knatchbull Hughesse przybył do Tallina.

4. D o k o ł a u z n a n i a M a n d ż u r j i ."Rev.Ztg."/233/: 10 października nadszedł telegram z prośbą o uznanie Republiki Mandżurji przez rząd estoński, wysłany przez zgromadzenie obywateli charbińskich ministrowi Spraw Zagr. Estonji Pungowi.